

mesecih potisnila gorske vrste iz zahodnih predelov Slovenije bolj proti vzhodu, kjer je le nekaj manj dežja. S tega vidika bi bilo zanimivo čez čas analizirati še druga letošnja opazovanja, ki se bodo zbrala na društvu.

Med 25. junijem in 1. julijem sem našel še naslednje zanimive vrste: rumenoglavca in rdečeglavega kraljička na višini okoli 1200 m v smrekovem gozdu ob poti Prtovč - Razor in Prtovč - Povden; sivo pevko na višini okoli 1400 m, prav tako ob obeh poteh; vrtno penico v mladem smrečju ob poti Prtovč - Razor. 27. julija sem odkril komatarja med ruševjem ob poti na Altemaver, 10. avgusta 1997 pa krekovta pri Vratcih. *Martin Košir, Linhartova 68, 1000 Ljubljana*

Nove knjige New Books

Simon Harrap in David Quinn TITS, NUTHATCHES & TREECREEPERS Helm Identification Guides, 464 strani, 36 barvnih listov z risbami, Cristopher Helm, London 1996

Zame kupovanje Helmovih priročnikov niti ni več stvar logičnega razmisleka, ampak sem jih začel preprosto zbirati. Seveda mi včasih malo zmanjka sape, saj knjige niso poceni (ta stane približno 7000 tolarjev), a so vendarle vredne vsakega penija. Knjiga je tudi zelo lepo oblikovana, platnice so po mojem mnenju med najlepšimi na ptičarskih knjigah.

Sinice, brglezi in plezalčki so menda med najbolj opazovanimi in preučevanimi ptiči zmernega pasu severne poloble. Poznajo jih tudi tisti, ki drugače ne ločijo kmečke in mestne lastovke. Zato ni nič nenavadnega, da je na primer bilo objavljenih prek 700 člankov samo o veliki sinici v obdobju 1979-1993. Del tega znanja v zgoščeni obliki prinaša tudi ta knjiga.

Obravnavanih je čisto vseh 110 svetovnih vrst sinic (Paridae, Remizidae, Aegit-

halidae), brglezov in plezalčkov. Narisane so v standardni kvalifeti na 36 listih, še bolj pomembno pa je, da je predstavljena tudi večina podvrst. Pri vsaki vrsti je dodan barvni zemljevid svetovne razširjenosti in v drugem delu tudi izčrpn opis, ki se ne omejuje le na identifikacijo in obsega tudi ključne reference. Vas zanima, kako na terenu ločiti oba plezalčka? Temeljit odgovor najdete na strani 190, že prej pa vas čaka prijazno opozorilo ob ilustraciji: "a very tough identification problem". To je razveseljivo, saj se standardni priročniki temu problemu večkrat izognejo.

Knjiga je sicer rahlo, a ne pretirano evropocentrična, vendar še vedno zadosti kozmopolitska. Tako je nekaj evropskim vrstam namenjeno več prostora in opisanih je več podvrst, vendar je to za nas kvečjemu pozitivno. Velika sinica je na primer predstavljena v dvajsetih različnih perjih. Knjigo sem preskusil tudi kot pomirjujoče večerno branje in - deluje. Pikolovcem in resnobnim recenzentom prepuščam pomanjkljivosti, vsekakor pa priporočam vsaj neobvezen pregled, če ne že nakup.

Primož Kmecl

Dale A. Zimmermann, Donald A. Turner in David J. Pearson BIRDS OF KENYA AND NORTHERN TANZANIA Helm Identification Guides, 740 strani, 124 strani z risbami, Cristopher Helm, London 1996

Knjiga obravnava 1114 vrst ptičev, skoraj vse, ki jih lahko najdemo na območju Kenije in severne Tanzanije. Pravzaprav pa je območje, ki ga pokriva, veliko večje, saj obsega 90% vrst Tanzanije, 85% Ugande in večino vrst južne Etiopije, Somaliije in Sudana. Po številu ptičjih vrst prekaša v Afriki Kenijo le štirikrat večji Zaire. Letno tukaj odkrijejo več vrst, ki so nove za znanost. V knjigi najdemo 124 barvnih strani z ilustracijami in številne črno-bele risbe, v besedilu pa so podrobnosti o določevanju, oglašanju, navadah in razširjenosti, za 1058 vrst pa je podan tudi natančen črno-bel zemljevid razširjenosti na območju.

Kenijski in tanzanijski narodni parki so idealna točka za spoznavanje tropske

ornitofaune. Morda so edinole nekoliko preveč obljudeni, saj letno tja zaide kak milijon t.i. ekoturistov. Njim je ta knjiga tudi namenjena, saj gre izključno za priročnik za določevanje. Kot tak je zelo dober, po mojem mnenju boljši, kot ga je imela Evropa dolga leta. Kako dobro so obdelane posamezne vrste, težko sodim, vendar so ilustracije zelo kvalitetne, na nivoju drugih Helmovih priročnikov. Če vas bo kdaj pot zanesla v tiste kraje, ga le vzemite s seboj, lahko pa ga doživljate tudi doma bolj po estetski plati. Moram pa priznati, da sam nisem čisto dobro vedel, kaj bi počel z njim, še najbolj se mi je zdel uporaben kot referenčni priročnik za tropske vrste. Vsekakor pa je treba avtorjem čestitati za dobro opravljeno delo.

Primož Kmecl

Skrivnostna fotografija Mystery photograph

Skrivnostna fotografija iz 84. številke *Acrocephalus* je nastala 25. junija 1993 v vasi Zaklanec pri Horjulu. Tudi v tujih ornitoloških revijah se v zadnjem času pojavljajo fotografije, na katerih so sicer popolnoma običajne vrste ptičev, vendar so določeni deli skriti ali zabrisani. Pri razreševanju skrivnostnih fotografij nam včasih pomaga tudi okolje, v katerem je bila fotografirana ptica.

V našem primeru gre za tisto vrsto ptice, ki živi ali se zadržuje na različnih poslopih ali stavbah. Na fotografiji je lepo vidna lesena deščica, po kateri se je ravnokar v notranjost splazila "neznana" ptica. Na osnovi obarvanosti repa, peruti in hrbta lahko izločimo vse vrste sov, golobov in še nekatere posamezne vrste ptičev.

V ožji krog se tako uvrstita tudi navadna in južna postovka *Falco tinnunculus* / *naumanni*. Ker obe vrsti lahko gnezdita na različnih poslopih, si moramo bolj natančno ogledati določene barve letalnih, repnih in drugih peres. Včasih je važna tudi barva nog, kljuna, oči ali celo krempljev. Na naši fotografiji so lepo

Katera vrsta je to? Can you identify the species?
(M. Vogrin)

vidna rjava peresa na hrbtu ter peruti (brez črnih pikic).

Predvsem sekundarna krovna peresa na peruti so enobarvno sivkasto modre barve. Tudi bel (svetel) krempelj je lepo viden, v glavnem ni temne ali celo črne barve. Repna peresa so na vrhu v sivi barvi, kar dokazuje, da gre za samca ene izmed naših postovk. Vse zgoraj našteje značilnosti nam povedo, da je na skrivnostni fotografiji samec južne postovke *Falco naumanni*.

